

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: بهداشت مادران و کودکان	کد درس: 1752231
مقطع تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته	رشته تحصیلی: بهداشت عمومی
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	پیش نیاز: ندارد
تعداد و نوع واحد: 2 واحد تئوری	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: دوشنبه 16 تا 18	مدرسین (مسئول درس مشخص شود): دکتر مهرالسادات مهدی زاده
طراحی اولیه V بازنگری	
هدف کلی دوره:	
✓ آشنایی فراگیران با کلیات بهداشت مادران و کودکان	
اهداف اختصاصی:	
✓ مفاهیم مرتبط با بهداشت مادران و کودکان را توضیح دهد.	
✓ تاریخچه خدمات بهداشت مادر و کودک در ایران را تشریح دهد.	
✓ اهمیت بهداشت مادر و کودک را در ابعاد مختلف تشریح کند.	
✓ فعالیتهای برنامه بهداشت مادران و کودکان را توضیح دهد.	
✓ سازمان های ارائه کننده خدمات بهداشت مادر و کودک را تشریح کند.	
✓ شاخص های بهداشتی برنامه سلامت مادران و کودکان را معرفی کند.	
✓ مراقبت ها و خدمات قبل از باروری را (مشاوره قبل از ازدواج، آزمایشات قبل از بارداری و آموزش های قبل از بارداری) را شرح دهد.	
✓ مراقبت ها و خدمات دوران بارداری (اعم از مراقبت های دوران بارداری، انجام معاینات و آزمایشات لازم دوران بارداری، تعیین زمان زایمان) را شرح دهد.	
✓ فرآیند تشکیل پرونده برای مادر باردار را توضیح دهد.	
✓ حاملگی های آسیب پذیر و مراقبت های ویژه آنها را تشریح کند.	
✓ مراقبت های حین و پس از زایمان را شرح دهد.	
✓ برنامه واکسیناسیون را در دوران بارداری شرح دهد.	
✓ برنامه واکسیناسیون کودکان را تشریح کند.	
✓ اصول تغذیه مادران در دوران بارداری و شیردهی را توضیح دهد.	
✓ میزان های مرگ مادران و ابعاد مختلف تاثیرگذار بر آنها را شرح دهد.	
✓ خصوصیات و شاخص های نوزاد طبیعی را توضیح دهد.	
✓ ویژگی های نوزاد نارس را توضیح دهد.	
✓ ویژگی نوزادان آسیب پذیر (کم وزن و نارس)، و عوامل موثر بر تولد آنان را شرح دهد.	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

✓ راه های پیشگیری از تولد نوزادان آسیب پذیر و مراقبت های ویژه از آنان را شرح دهد. ✓ اهمیت تغذیه با شیر مادر و عوامل تاثیرگذار بر فرآیند شیردهی را شرح دهد. ✓ تغذیه مصنوعی نوزاد و مسائل مربوط به آن را توضیح دهد. ✓ ابعاد مختلف تغذیه تکمیلی کودکان را شرح دهد. ✓ عوامل موثر بر رشد و تکامل کودکان را توضیح دهد. ✓ نمودار رشد کودکان را تفسیر کند. ✓ مراقبت های بهداشتی شیرخواران را شرح دهد. ✓ علائم و علل سوء تغذیه کودکان را توضیح دهد.	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
اول	تاریخچه خدمات بهداشت مادر و کودک در ایران مفاهیم مرتبط با بهداشت مادران و کودکان اهمیت بهداشت مادر و کودک
دوم	فعالیت های برنامه بهداشت مادران و کودکان سازمان های ارائه کننده خدمات بهداشت مادر و کودک
سوم	شاخص های بهداشتی برنامه سلامت مادران و کودکان
چهارم	میزان های مرگ مادران و ابعاد مختلف تاثیرگذار
پنجم	میزان های مرگ کودکان و ابعاد مختلف تاثیرگذار
ششم	مراقبت ها و خدمات قبل از باروری را (مشاوره قبل از ازدواج، آزمایشات قبل از بارداری و آموزش های قبل از بارداری)
هفتم	مراقبت ها و خدمات دوران بارداری (اعم از مراقبت های دوران بارداری، انجام معاینات و آزمایشات لازم دوران بارداری، تعیین زمان زایمان)
هشتم	فرآیند تشکیل پرونده برای مادر باردار
نهم	حاملگی های آسیب پذیر و مراقبت های ویژه آنها
دهم	مراقبت های حین و پس از زایمان
یازدهم	اصول تغذیه مادران در دوران بارداری و شیردهی را توضیح دهد.
دوازدهم	خصوصیات و شاخص های نوزاد طبیعی ویژگی نوزادان آسیب پذیر (کم وزن و نارس)
سیزدهم	اهمیت تغذیه با شیر مادر و عوامل تاثیرگذار بر فرآیند شیردهی

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

تغذیه مصنوعی نوزاد و مسائل مربوط به آن	
تغذیه تکمیلی کودکان	
راه های پیشگیری از تولد نوزادان آسیب پذیر و مراقبت های ویژه از آنان	چهاردهم
نمودار رشد کودکان مراقبت های بهداشتی شیرخواران	پانزدهم
عوامل موثر بر رشد و تکامل کودکان علل و علائم سوء تغذیه کودکان	شانزدهم
آزمون نهایی	هفدهم
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): آموزش ترکیبی (حضور و مجازی)	
وسایل آموزشی: به طور خاص دیتا برای ارائه اسلایدهای آموزشی	
وظایف و تکالیف دانشجو: دانشجو ضمن حضور منظم در کلاس و کسب اطلاعات لازم در زمینه مباحث مختلف می بایست مشارکت فعال در مباحث نظری و عملی ارایه شده داشته باشد و در بعضی موارد به طور عملی فعالیت نماید.	
روش های ارزیابی دانشجو (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): 1- مشارکت فعال و حضور منظم در مباحث کلاسی و جلسات درس 30 % 2- آزمون نهایی 70 % (آزمون تستی چهارگزینه ای و تشریحی) روش های ارزیابی در طول دوره: پرسش و پاسخ، ارزیابی مشارکت دانشجو در بحث های گروهی و انجام تکالیف روش های ارزیابی در انتهای دوره: (تستی چهارگزینه ای و تشریحی)	
منابع اصلی درس: 1- گروه نویسندگان اساتید دانشگاه، کتاب جامع بهداشت عمومی، جلد 2 و 3 2- ذوالفقاری، میترا. پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان، ویراست چهارم، چاپ هفتم، بشری، 1395. 3- ولدان مهرناز، منصوری راد عبدالرضا، ابطی شبنم، نیک پور مهشید. بارداری و زایمان ویلیامز، ویراست بیست و چهارم، جلد 1، ارجمند، 2014. 4- قاضی جهانی بهرام، قطبی روشنگر، اقصی ملک منصور. بارداری و زایمان ویلیامز، ویراست بیست و چهارم. جلد 2، گلبن، 1394.	